

Herontwikkeling Vuurlinie 14 en 16 te Neerkant Toets a.d.h.v. geurbelasting stallen veehouderijen

Locatie: Vuurlinie 14 en 16
Datum: 26 juni 2019
Project: P198435
Opsteller: Martijn Barendse

Waarom deze memo

In het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de agrarische locatie Vuurlinie 14 en 16 te Neerkant, herbestemming van een varkenshouderij naar een recreatieve bestemming, is een onderzoek naar mogelijke milieuhygiënische belemmeringen van belang. De voorgenomen herontwikkeling leidt tot de beëindiging van de varkenshouderij 'Varkensbedrijf Sonnemans', waarmee sprake is van een milieuwinst in de directe omgeving (waaronder de afname van emissies- en belasting van geur en ammoniak. Met de voorgenomen ontwikkeling verbetert het woon- en leefklimaat voor omliggende gevoelige functies vanwege de daling van de geurbelasting uit de stallen van de huidige varkenshouderij en neemt de stikstofbelasting op de omliggende natuurgebieden af.

Om de beoogde bestemmingsplanherziening mogelijk te maken dient wel te worden aangetoond dat er na de functieverandering binnen het plangebied sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en er geen sprake is van aantasting van rechten van omliggende veehouderijen. Het gaat daarbij dus om de milieubelasting van omliggende functies op het plangebied in relatie tot het beoogde nieuwe gebruik van gebouwen en gronden binnen het plangebied.

Wettelijk kader, gemeentelijk beleidskader en geldend bestemmingsplan

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 1 januari 2007 in werking getreden. Met de Wet geurhinder en veehouderij geldt één toetsingskader voor vergunningplichtige veehouderijen in de hele gemeente. Voor niet vergunningplichtige veehouderijen en overige agrarische niet vergunningplichtige bedrijven is het Activiteitenbesluit het toetsingskader.

De Wet geurhinder en veehouderij bevat normen en afstanden die bedrijven moeten aanhouden ten opzichte van geurgevoelige objecten. Daarnaast geeft de Wet geurhinder en veehouderij gemeenten de beleidsvrijheid om maatwerk te leveren dat is afgestemd op de ruimtelijke en milieuhygiënische feiten en omstandigheden in een concreet gebied en de gewenste (toekomstige) ruimtelijke inrichting.

De gemeente Deurne heeft in de 'Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Deurne 2015' (17 november 2015) beschreven wat beschouwd wordt als een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de kernen, de kernrandzones en het buitengebied. De planlocatie valt binnen de zone 'buitengebied', waarin een streefwaarde geldt van 10 ouE/m³ (beoordeling leefklimaat t.a.v. de achtergrondbelasting goed) en een toetswaarde van 20 ouE/m³ (beoordeling leefklimaat t.a.v. de achtergrondbelasting

voldoende). Als de achtergrondbelasting geclassificeerd kan worden als 'voldoende' (geurbelasting lager dan toetswaarde) of 'goed' (geurbelasting lager dan streefwaarde) zijn er vanuit het aspect 'cumulatieve geurhinder uit stallen van veehouderijen' (=achtergrondbelasting) geen belemmeringen om mee te werken aan een ruimtelijk initiatief.

Indien de geurbelasting hoger is dan de toetswaarde, maar de beoordeling van de overige milieu- en planologische aspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarde af te wijken. Bijvoorbeeld omdat er concreet zicht is op een verbetering van de achtergrondbelasting of er vanwege het gebruik weinig hinder te verwachten is of acceptabel wordt geacht.

Verbetering woon- en leefklimaat aan de Vuurlinie

Op de locatie Vuurlinie 14 is in de huidige situatie sprake van een varkenshouderij, met een vergunning voor het houden van onder andere 5.429 gespeende biggen (beschikingsdatum 1 december 2017, zie uitsnede web-bvb). De geuremissie op de planlocatie bedraagt 25.196,20 ou/s.

5758 RN, Vuurlinie 14, NEERKANT, DEURNE

Beschikingsdatum: 01-12-2017

RAV-tabelversie: RAV 2017-1

NB: onderstaande emissies zijn vertaald naar de meest recente emissiewaarden

Stalgroepen

Dier cat	Omschrijving	RAV code	Pas code	2e RAV code	3e RAV code	Emissie punt	NH3fac (kg/jr/dierpl)	Aantal dieren	NH3 emis (kg/jr)	MVE	NGE tot	Geur emis (Ou/s)	PM10 emis (kg/jr)
A2	zoogkoeien ouder dan 2 jaar	A2.100				bedrijf	4.1	9	37	0	2	0	1
A7	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A7.100				bedrijf	6.2	10	62	0	6	0	2
A7	fokstieren en overig rundvee ouder dan 2 jaar	A7.100				bedrijf	6.2	1	6	0	1	0	0
D1.1	biggenopfok (gespeende biggen)	D1.1.15.4				bedrijf	0.10	900	90	41	39	3870	14
D1.1	biggenopfok (gespeende biggen)	D1.1.15.4				bedrijf	0.10	2600	260	118	114	11180	39
D1.1	biggenopfok (gespeende biggen)	D1.1.15.4				bedrijf	0.10	800	80	36	35	3440	12
D1.1	biggenopfok (gespeende biggen)	D1.1.15.4				bedrijf	0.10	600	60	27	26	2580	9
D1.1	biggenopfok (gespeende biggen)	D1.1.100				bedrijf	0.69	359	248	33	16	2800,20	27
D1.1	biggenopfok (gespeende biggen)	D1.1.100				bedrijf	0.69	170	117	15	7	1326	13
Totalen								5449	960	270	246	25196,20	117

Sluit venster

Tabel: vergunde rechten op locatie Vuurlinie 14 te Neerkant

Een groot gedeelte van de stallen is voorzien van gecombineerde luchtwassystemen, waarvan vorig jaar is gebleken dat deze minder effectief zijn dan voorheen gedacht. Op basis van een onderzoek van Wageningen UR zijn de emissiereductiefactoren voor deze luchtwassystemen door het Rijk op 20 juli 2018 aangepast (aanpassing Regeling geurhinder en veehouderij). De geuremissie van de betreffende veehouderij blijkt op basis van de aangepaste geuremissiefactoren groter dan op basis van de daarvoor geldende factoren.

Op basis van de nieuwe factoren is er sprake van een voor geur overbelaste situatie. Met name de woning Vuurlinie 12 is overbelast; deze burgerwoning ligt op een afstand van 17 meter tot het bestemmingsvlak en op een afstand van 61 meter tot het dichtstbijzijnde emissiepunt.

Met het definitief beëindigen van de varkenshouderij is sprake van een aanzienlijke verbetering van een woon- en leefklimaat voor de omliggende (burger)woningen.

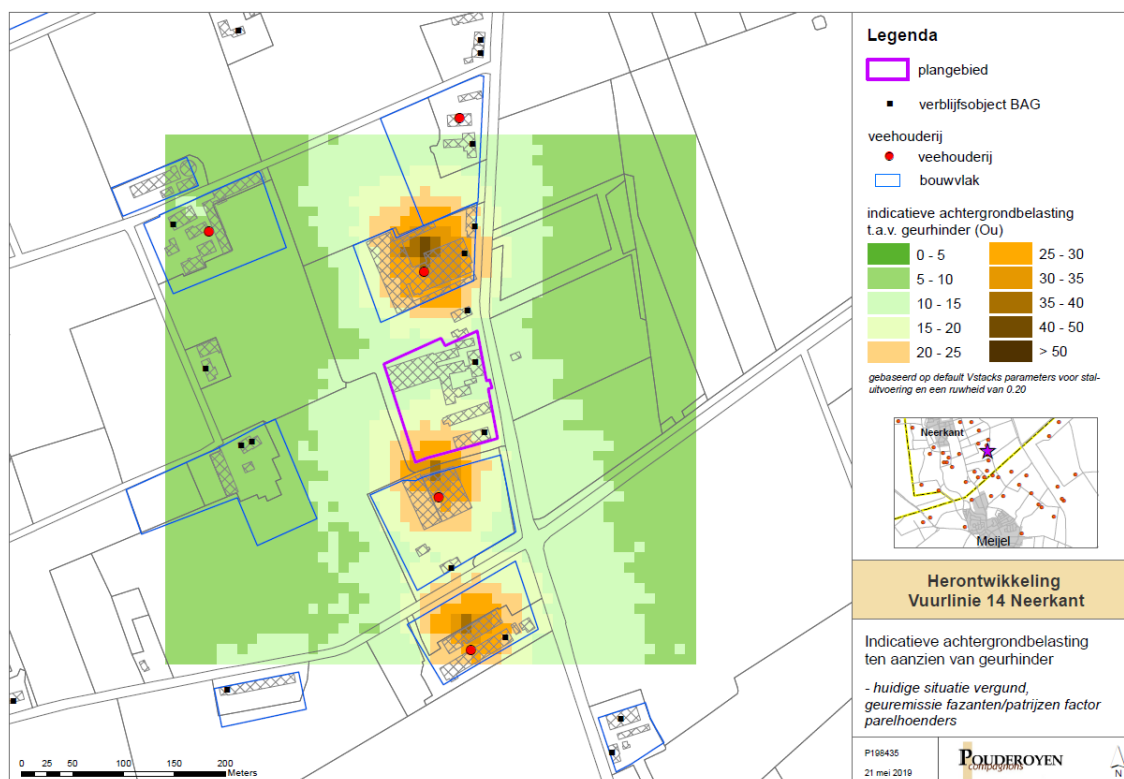
Berekende geurbelasting

Om de geurbelasting na de voorgenomen beëindiging van de varkenshouderij ter plekke van de planlocatie Vuurlinie 14 en 16 te bepalen is een indicatieve geurberekening uitgevoerd voor de toekomstige situatie. Daarbij is de milieusituatie ter plekke van de naastgelegen veehouderijen Vuurlinie 10 en Scheper Jannebaan 9 een aandachtspunt. Deze twee veehouderijlocaties maken onderdeel uit van een bedrijf die zich toelegt op de productie van wildvlees, waarbij fazanten, patrijzen, edelherten, hazen en wilde zwijnen worden gehouden voor de vleesproductie op in totaal zes percelen (aangemerkt als perceel A t/m F). De locatie Vuurlinie 10 wordt in de vergunning aangeduid als perceel A. De locatie Scheper Jannebaan 9 wordt in de vergunning aangeduid als perceel B. Voor deze percelen is een gecombineerde vergunning verleend door de gemeente Deurne, waarbij de 60.000 fazanten en patrijzen voor de vleesproductie zijn vergund. Deze vergunde aantallen zijn op jaarbasis, waarbij de dieren in de leeftijd van 0 tot 6 weken worden gehouden in opfokcellen met strooiselvloer in de periode mei en juni op de percelen A en B. De dieren worden vervolgens in de leeftijd van 6 tot 20 weken (periode juni t/m november) gehouden in de buitenvolières op de percelen A t/m D. Er zijn dus gedurende 20 weken 60.000 dieren aanwezig. De overige 32 weken van het jaar zijn deze dieren niet aanwezig. Daarnaast zijn jaarrond onder andere 4.250 ouderdieren van fazanten en patrijzen en 500 eenden aanwezig.

Voor fazanten en patrijzen voor de vleesproductie zijn geen geuremissiefactoren opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Er is dus geen sprake van een wettelijke toetsing van de geurbelasting zoals dat voor bijvoorbeeld varkens wel het geval is.

Om de geurbelasting te kunnen toetsen t.b.v. de beoordeling van het woon- en leefklimaat, is een inschatting gemaakt van de geurbelasting vanwege het houden van fazanten en patrijzen. Hierbij is aangesloten bij geur emissiefactoren van parelhoenders. Hiervoor zijn wel geuremissiefactoren opgenomen in de Rgv.

Er is een worst-caseberekening uitgevoerd waarbij voor zowel de locatie Vuurlinie 10 als de locatie Scheper Jannebaan 9 is uitgegaan van de maximale (jaarrond) bezetting van fazanten en patrijzen (emissiefactor voor parelhoenders) en de jaarrond aanwezige ouderdieren en eenden. De berekening is weergegeven op navolgende afbeelding en toegevoegd als bijlage bij deze memo.

Indicatieve berekening achtergrondbelasting, worst-case benadering

Uit deze worst-caseberekening blijkt dat de achtergrondbelasting op het grootste deel van de planlocatie onder de $20,0 \text{ ouE/m}^3$ blijft. Alleen het zuidwesten van de planlocatie kent een achtergrondbelasting hoger dan de toetswaarde van $20,0 \text{ ouE/m}^3$. De woning Vuurlinie 14 heeft op basis van deze berekening een achtergrondbelasting van $10,0\text{-}15,0 \text{ ouE/m}^3$. De bestaande groepsaccommodatie heeft op basis van de worst-caseberekening een achtergrondbelasting van $15,0\text{-}25,0 \text{ ouE/m}^3$.

Ontwikkelingsmogelijkheden naastgelegen bedrijven

Voor de herontwikkeling van de locatie Vuurlinie 14 en 16 en de herbestemming naar een toeristisch-recreatieve functie, dient nader te worden onderzocht of de ontwikkeling geen belemmering oplevert voor de nabijgelegen veehouderijen.

Op de locatie zijn een bestaande bedrijfswoning (Vuurlinie 14) en een groepsaccommodatie (Vuurlinie 16) aanwezig. De groepsaccommodatie betreft een voormalige (tijdelijke) woning bij de veehouderij. Beide gebouwen zijn buiten de bebouwde kom gelegen geurgevoelige objecten, die na 19 maart 2000 deel hebben uitgemaakt van een veehouderij. Ook na herbestemming betreft het geurgevoelige objecten die na 19 maart 2000 deel hebben uitgemaakt van een veehouderij. De nieuwe recreatieve gebouwen worden in directe samenhang met het beëindigen van de varkenshouderij gerealiseerd. Op basis van artikel 3, lid 2 en artikel 14, lid 2 van de Wet geurhinder en veehouderij kan een vaste afstand worden gehanteerd. In dit geval 50 meter (vaste afstand in het buitengebied). Een berekening van de voorgrondbelasting, bedoeld om eventuele aantasting van rechten van omliggende veehouderijen inzichtelijk te maken, kan daarom

achterwege blijven.

De afstand tussen de woning Vuurlinie 14 en het agrarisch bouwvlak van de naastgelegen intensieve veehouderij Vuurlinie 10 bedraagt 61 meter. De afstand tussen de groepsaccommodatie Vuurlinie 16 en de veehouderij Scheper Jannebaan 9 bedraagt 17 meter. Het gaat in beide gevallen om bestaande afstanden tussen veehouderijen en bestaande geurgevoelige objecten. Met de voorgenomen ontwikkeling neemt de geurgevoeligheid van de betreffende objecten niet toe en wordt de afstanden tussen de veehouderijen en de betreffende objecten niet kleiner.

Daarnaast wordt een nieuw gebouw van 750 m² opgericht als groepsaccommodatie bij het toeristisch-recreatief bedrijf. Deze groepsaccommodatie kan worden beschouwd als een geurgevoelig object, dat op of na 19 maart 2000 wordt gebouwd op een kavel die destijds onderdeel heeft uitgemaakt van een veehouderij. In artikel 14 lid 2 en 3 van de Wet geurhinder en veehouderij is een specifieke regeling opgenomen voor de minimale afstand tussen veehouderijen en geurgevoelige objecten, die zijn gebouwd op een kavel die op of na 19 maart 2000 onderdeel was van een veehouderij. De afstand tussen een geurgevoelig object dat op of na 19 maart 2000 is gebouwd, op een kavel die op of na 19 maart 2000 onderdeel was van een veehouderij, in samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van de veehouderij en in samenhang met de sloop van de bedrijfsgebouwen die onderdeel hebben uitgemaakt van de veehouderij, dient, indien het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom is gelegen, ten minste 50 meter te bedragen. De locatie die is voorzien voor de op te richten groepsaccommodatie, zoals opgenomen in het landschapsplan (zie **bijlage** bij de toelichting van het bestemmingsplan), ligt op minimaal 50 meter afstand van de bouwvlakken van de veehouderijen Vuurlinie 10 en Scheper Jannebaan 9. Deze veehouderijen worden met de oprichting van de nieuwe groepsaccommodatie niet geschaad in hun rechten.

Met de herbestemming van de locatie van een varkenshouderij (bestemming intensieve veehouderij) naar een toeristisch-recreatief bedrijf worden de rechten van naastgelegen veehouderij niet geschaad.

Woon- en leefklimaat in relatie tot nieuwe functie

Naast het feit dat de ontwikkeling niet mag leiden tot een belemmering voor omliggende bedrijven, dient te worden beoordeeld dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in relatie tot de nieuwe functie.

Uit de indicatieve berekening van de achtergrondbelasting is gebleken dat voor het plangebied Vuurlinie 14 en 16 bij een worst-case benadering, ligt voor een groot gedeelte onder de toetswaarde van 20 ouE/m³ ligt. Uit de worst-case benadering blijkt dat slechts voor de meest zuidelijke punt van het plangebied sprake is van een achtergrondbelasting hoger dan de toetswaarde van 20,0 ouE/m³. De nieuwe groepsaccommodatie wordt echter opgericht ter plekke van de gronden waar wordt voldaan aan de toetswaarde. De bestaande groepsaccommodatie ligt gedeeltelijk binnen het gebied waar de achtergrondbelasting tussen 20,0 en 25,0 ouE/m³ ligt.

Artikel 4 van de gemeentelijke beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Deurne 2015 stelt dat, mits gemotiveerd, kan worden afgeweken van de streef- en toetswaarde.

Het afwijken van de toetswaarde van 20 oue/m³ is verdedigbaar. Op locatie Vuurlinie 14 en 16 is sprake van een geursituatie die zich niet het gehele jaar voordoet. Het grootste gedeelte van de dieren (60.000 fazanten en patrijzen voor de vleesproductie) is slechts een gedeelte van het jaar aanwezig. De vleesproductie vindt in tegenstelling tot vleeskuikens niet plaats in een periode van 6 weken, maar een gedurende periode van 20 weken. Deze cyclus van 20 weken wordt één keer per jaar doorlopen. Gedurende 6 weken (opfokperiode) zijn alle dieren aanwezig op de naastgelegen percelen A en B. Dit is de periode waarin de dieren jong zijn en het gewicht van de dieren nog beperkt is. In de 14 weken die volgen op de opfokperiode, worden de dieren verdeeld over de percelen A t/m D. De percelen C en D liggen op grotere afstand van de planlocatie, waardoor de feitelijke geurbelasting op het plangebied in deze periode vele malen lager ligt dan de factoren waarmee in de worst-caseberekening is gerekend. De overige 32 weken van het jaar bevinden zich alleen ouderdieren in de buitenvolières. Het gaat daarbij om veel lagere dieren aantallen (4.250 dieren). Gelet op het bovenstaande kan worden gesteld dat de feitelijke geurhinder veel lager zal liggen, dan blijkt uit de worst-case berekening.

De regels en normen die gelden ten aanzien van geurhinder (gemeentelijke geurnormen met betrekking tot de achtergrondbelasting, provinciale normen m.b.t. achtergrondbelasting), eisen met betrekking tot de maximale emissie van ammoniak per dierplaats (Besluit emissiearme huisvesting, Verordening natuurbescherming van de provincie Noord-Brabant) en het beschermingsregime van de nabijgelegen Natura2000-gebieden, leiden er toe dat dat emissies uit veehouderijen in de loop van de tijd zullen afnemen. Dit zal zeer waarschijnlijk ook gepaard gaan met een afname van de geurbelasting. Zie hiervoor het onderzoek dat door Pouderoyen Compagnons is uitgevoerd in het kader van de aanpassing van de Verordening ruimte en de Verordening natuurbescherming in juli 2017 ("Versnelling transitie veehouderij: effecten voor de natuur en het milieu, onderzoek in opdracht van de provincie Noord-Brabant, Pouderoyen Compagnons, juni 2017). In combinatie met het vigerende bestemmingsplan buitengebied derde herziening van de gemeente Deurne, kan een verdere toename van de geurbelasting door ontwikkeling/vergroting van de omliggende veehouderijen worden uitgesloten. Zie hiervoor o.a. de geurgebiedsvisie Wet geurhinder en veehouderij gemeente Deurne uit april 2015 en de aanscherping van de gemeentelijke geurnormen door de gemeenteraad van Deurne in 2015).

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling leidt tot een verbetering van het woon- en leefklimaat voor omliggende (burger)woningen en leidt niet tot een belemmering voor naastgelegen agrarische bedrijven. Bovenstaande leidt tot de conclusie dat er onderbouwd verzocht kan worden aan het gemeentebestuur van Deurne om gebruik te maken van de mogelijkheid die artikel 4 uit de gemeentelijke beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder biedt: de huidige, vergunde geurbelasting in de toekomstige situatie op de locatie Vuurlinie 14 en 16 als aanvaardbaar te beschouwen en deze niet als belemmering aan te merken voor de voorgenomen planologische functieverandering.